

[Johs. Christiansen.]

om sagen i sin helhed vil den højtærede forsvarsminister ventelig kunne give nærmere og tilfredsstillende oplysninger.

Forsvarsministeren (Harald Petersen):

Jeg vil gerne indledningsvis bemærke, at sålænge undersøgelserne om den beklagelige ulykke på Holmen står på, siger det sig selv, at det ikke er muligt for mig at udtale noget om årsagen til denne ulykke, men for de militære myndigheder må det selvagt være en nærliggende og uafviselig opgave at søge at uddrage alle erfaringerne af det, der er sket, med henblik på at forebygge lignende ulykker i fremtiden. Desværre er det jo sådan, at selve arbejdet med sprængstoffer uanset alle forsøg på at skabe en 100 pct.s sikkerhed på visse punkter kan være forbundet med risiko, og de militære teknikere, der har med dette at gøre, søger naturligvis dels gennem deres eget arbejde, dels gennem udveksling af erfaringer med eksperter i andre lande at forøge deres viden på dette område med henblik på at formindske den risiko, der vil være tilstede.

Jeg vil gerne på baggrund af det stillede spørgsmål bemærke, at beholdningerne af ammunition m. v. normalt enten er oplagret ved de militære etableringer eller samlet i særlige depoter eller magasiner, som er anbragt i skove eller på passende steder, der er fjernt fra civil bebyggelse, men der findes enkelte magasiner, der på grund af udviklingen, d. v. s. bebyggelsen, har fået en mindre heldig placering, og som bør flyttes så hurtigt som muligt til andre steder. Det skal jeg sige et par ord om senere.

Jeg vil understrege, at undgåelse af oplægning af færdig ammunition indenfor de militære etablers områder vil ikke være mulig, idet en del af ammunitionen af beredskabsmæssige grunde må være let tilgængelig og hurtigt må kunne udleveres, men de pågældende magasiner er såvidt muligt placeret, og fremtidige anlæg vil ligeledes blive placeret på afsides liggende steder i forhold til selve kasernebebyggelsen, og endvidere vil man gennem de jordvolde, som man opbygger, have en vis forebyggende virkning overfor en katastrofe, idet disse jordvolde i en given situation kan lede en eventuel sprængning i vejret op ad de voldskråninger, som man må bygge udenom disse etableringer. Endvidere er magasinerne, hvor forholdene gør det påkrævet, forsynet med lynafledere og omgivet af solidt og højt fetværkshegn for at hindre uvedkommende i at trænge ind på disse

områder. Ammunitionsmagasinerne opføres af armeret beton, og selve adgangen til rummene er sikret på en særlig effektiv måde; kun dertil udpeget personel har adgang, når ammunitionen enten skal udleveres eller efterses, og tilsyn og bevogtning sker ved hjælp af militært eller særligt dertil antaget personel.

Normalt hvert år bliver den i magasiner oplagte ammunition tilset af teknisk personel fra forskellige tekniske myndigheder på det pågældende område, for at man kan sikre sig, at ammunitionen ikke i mellemtiden har taget skade under opmagasineringen. Det er oplyst for mig fra teknisk side, at under forudsætning af at den færdige ammunition behandles efter forskrifterne og ikke udsættes for ild eller påvirkning fra andre sprængninger, er ammunitionen ikke i sig selv så farlig, som mange tror.

Jeg nævnte før, at visse magasiner var dårligt placeret. Det drejer sig i første række om et mindre antal magasiner indenfor søværnet, beliggende på Amager på steder, hvor den civile bebyggelse har omklamret disse magasinbygninger. Endvidere er der i Jylland i et militært område oplagret ret betydelige beholdninger af ammunition og sprængstof, også tilhørende søværnet, i nogle afsides liggende bygninger, og disse bygninger må fjernes fra de pågældende områder, som i kommende år skal være genstand for militær belægning. For at kunne magasinere denne ammunition på forsvarlig måde er der fra ministeriets side i midten af november foreslået en bevilling overfor bevillingsmyndighederne til opførelse af moderne ammunitionsmagasiner for søværnet, så at disse kan placeres på et taktisk og sikkerhedsmæssigt bedre sted end i øjeblikket.

Det er klart, at det eftersynsværksted for søminer, som blev raseret ved eksplosionen på Holmen, ved genopførelsen vil blive placeret udenfor Holmen, udenfor hovedstaden iøvrigt og på et sådant sted, at det ikke længere kommer til at frembyde fare for omgivelserne. Endvidere kan jeg nævne, at forsvarsministeriet for nogen tid siden er gået i gang med spørgsmålet om at flytte den ved ammunitionsarsenalet og søartilleriet værende pyrotekniske virksomhed bort fra de pågældende steder i nødvendigt omfang og samtidig dermed foretage den nødvendige sanering og forøgelse af den eksisterende pyrotekniske kapacitet. Man har været opmærksom på dette forhold, men forsvarsministeriet har ikke kunnet tage sagen op til nærmere behandling, før kravene til de pyrotekniske virksomheders produktionskapacitet i det væsentlige kunne